

— Det er meget muligt, at man ikke med streng juridisk, systematisk Nøiagtighed kan kalde Fæsteforpligtelsen en Servitut; da jeg ikke er Jurist, skal jeg gjerne indrømme, at det maa skee ikke er et fuldstændig rigtigt Udtryk, men vist og sandt er det, at dette Forhold 100 Gange er blevet kaldt saaledes, saa at der for Rægmænd er Grund nok til at bruge dette Udtryk. I alt Fald er det en Indskrænkning i Eiendomsretten, der af Staten er paalagt Eierne i Statens-Interesse, derved, at den har paabudt Eierne, at de altid skulle lade Beboerne være paa Bondejorden, og at de derimod ikke selv kunne drive denne Jord, og det forekommer mig da, at der er en vis Righed — jeg sagde jo ikke, at det var absolut det selv samme Tilfælde, men at der herfra kunde drages en Slutning i Righed med den, som man har draget her i dette Spørgsmaal. Da dette Paalæg blev givet til Fordeel for en ikke ligeberettiget Stand eller Deel af Befolkningen her i Landet, kunde der efter min Mening gjerne tænkes Noget, der kunde raisonnere som saa: Nu, da denne Stand eller denne Deel af Befolkningen er bleven fuldstændig ligeberettiget med den øvrige Deel af Befolkningen, er det ikke længer for Statens Skyld nødvendigt at give dem denne Beshyttelse, og da Staten maa skee i et givet Dieblif kunde trænge til Penge, kunde den her hente sig en Indtægt, fordi dette Paalæg for Godseieren har en reel Betydning, hvilket man seer af de Love, der ere gaaede ud paa at afløse Fæstegods. Det er almindelig erkjendt, at Fæsteforpligtelsen repræsenterer en vis Værdi, og naar Staten ved Lov har taget sig en Deel af denne Ret hos Godseieren i et Statsgiemed, og den senere finder, at den ikke længer behøver at haandhæve dette Giemed, men at Tingene har faaet en Herlighed, en Værdi, saa vil den have Penge for at afstaae denne Herlighed. Det forekommer mig, at dette er et i høi Grad lignende Tilfælde. Jeg siger, at det vilde være ligesaa uretfærdigt at slutte saaledes om denne Sag som at slutte saaledes i nærværende Tilfælde, men at der ligesaa godt kunde forelægges en Lov, der gik ud paa noget Saadant, som det Forslag, der her er blevet forelagt.

Jens Jensen: Der saaldt en Yttring fra den ærede Ordfører, som jeg for min Part ikke godt kan lade staae hen uden at imødegaae den, før vi gaae til Afstemning. Den ærede Ordfører yttrede, at efter den Discussion, som foresaldt ved anden Behandling, viste det sig ved Afstemningen, at det ikke var Grunde, hvorefter Sagen blev afgjort. Jeg hører til dem

Formanden: Det ærede Medlem maa have misforstaaet Ordføreren, thi han udtalte sig ikke paa den Maade.

Jens Jensen: Saaledes blev det forstaaet (Ja! Ja!). Det er muligt, at jeg har misforstaaet den ærede Ordfører (Stemmer: Nei!), men jeg skulde tvivle meget paa, om der ikke er flere, som have forstaaet det om trent, som jeg opfattede det (Stemmer: Jo!). Men har jeg misforstaaet ham, bortfalder jo min Bemærkning. Jeg vilde ellers kun sige, at jeg hører til dem, der sjelbent eller næsten aldrig tage Ordet her i Salen; thi naar et andet Medlem har udtalt min Anstuelse, saa tier jeg; thi det er ikke den megen Tale, der for mig kan kaldes Grunde. Naar jeg har Sagen liggende for mig, kan jeg godt see Grundene og derefter tage min Beslutning, uden at høre den megen Tale, men jeg kunde forresten mange Gange ogsaa staae op og holde en Tale, men jeg finder det overslødigt, naar mine Grunde og min Mening ere udtalte.

Fenger: Det forekommer mig rigtignok, at den ærede Ordfører var lidt streng imod os, naar han saaledes meente, at det ikke var Grundenes Godhed, der sidst havde afgjort Sagen, og det forekommer mig, at han ogsaa var det i nogle af de Argumenter, han brugte imod mig. Naar jeg har talt om, at det vilde være en finantstel Daarsskab at vedtage Paragraphen, som af ham foreslaaet, saa veed den ærede Ordfører vist, naar han tænker sig lidt om, hvad jeg har meent dermed, og jeg behøver ikke videre at udføre dette og navnlig ikke at fralægge mig, at jeg skulde ville kalde det finantstel Klogsskab at tage Penge, man